KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Maia. — Rok 1838. Sobota. № 120. Iutro, Opieka Ś. Józefa, i S. Jan w Oleiu.

N. PAN udzieliwszy najłaskawiej Ministrowi Sekretarzowi Stanu Hr. *Grabowskiemu*, dla poratowania zdrowia, uwolnienie od obowiązków na miesięcy 18, wyznaczyć raczył na Zastępcę przez ten czas nieobecności, Pomocnika Ministra Rzeczywistego Radcę Stanu *Turkułła*. — Ogłoszono postanowienie Rady Admini: wydane d. 1 (13) Marca r. b. „Wolność trudnienia się po wsiach i miastach zarobkowaniem propinacyjnem, stosownie do postanowień z d. 28 Kwiet: 1829 i d. 23 Kwie: (5 Maia) 1837 r., przedłuża się wykwalifikowanym Starozakonnym na rok, to iest: od d. 19 Czer: (1 Lipca) 1838 r., do d. 18 (30) Czer: 1839 r., pod wszelkiemi warunkami, obowiązkami i przepisami karnemi, przez też postanowienia uchwalonemi.“ — Rada Admini: udzieliła PP. Fra: *Smochowskiemu* i Janowi *Widrychewiczowi*, list przyznania wynalazku na lat 10, na robienie massy ołówkowej i ołówków czarnych z grafitu rżniętych, iakoteż z massy ciągnionych lub wytłaczanych, w rozmaitych kształtach i gatunkach, właściwym i przez nich wynalezionym sposobem. — W nieutulonym żalu pozostali 2 Synowie i Córka po ś. p. Marjannie z Konażewskich *Kwiatkowskiej*, wdowie po Sztabs-lekarzu b. wojsk pols:, zapraszaią krewnych i przyiaciół na exportacją ciała iutro z domu Nr 79 przy ulicy Kanonja, na smę: Powąz: o godz: 5 po południu. — Pogrążona w nieukoionym żalu Matka wraz z familją po zgonie ś p. Alex: Ferd: *Schultz* (Szulc), onegdaj zmarłego w wieku życia 27, zapraszaią krewnych i przyiaciół na exportacją zwłok iego iutro o godz: 4 z połu: z kaplicy szpitalu Ewang:, na smętarz Ewangelicki. — Kommissarz Administracyjny cyrkułów I i XI M. Warsz: zawiadamia interesowane osoby, iż Biuro swoie pod Nr 413 lit: A. dawniej pałacu Saskiego, w pawilon od strony ulicy Królewskiej, przeniósł. — Od 3 dni trwaiące ciepło, przywraca zieloność drzewom i wzywa mieszkańców do oddychania świeżem powietrzem; wszystkie przeto Ogrody zapraszaią łaskawych Gości. Zwykle o tej porze uczęszczany ogród zwany *Unrua* za Wolskiemi rogatkami, otrzymał nowe ozdoby. Do nowych podobnych zakładów, przybył w końcu ulicy *Leśna* Nr 695, piękny obszerny Ogród, dawniej zwany *Antonetów*. Teraźniejszy właściciel JP. *Rembaczewski* urządził go starownie, i znacznie upiększył. Od iutra, Publiczność w tem miejscu codziennie będzie mogła używać przechadzki, dostać tamże można kawy, świeżuteńkiego krowiego mleka i rozmaitych przekąsek. — Podpisany ma zaszczyt zawiadomić łaskawą Publiczność, iż od iutra otwartym zostanie przezemnie tak zwany *Ogródek wiejski*, gdzie iak poprzednio w *Królikarni*, tak i tu wszelkich potraw *raków*, *szparagów* i *kurcząt* dostać będzie można w każdym czasie. Wszelkie zaś obstalunki dniem wprzódy zamówione, przyjmowane będą; za wszelką akuratność ręczę; przytym Kwartet JP. *Kubełki* codzień grać będzie. *J. Sierpiński*. — Piękne dnie Maia, odradzaiące się przyiemności wiosny, nastręczaią Publiczności Warszawskiej chęć korzystania z exkursji za obręb murów miasta. Ciągle odwiedzana *Królikornia* czyli przedsiębiorcy w niej, nie własne tylko widoki lecz i zadowolenie Publiczności maiący na celu, spodziewaią się i w roku bieżącym widzieć pełne zawsze zgromadzenie Warszawian w tamtejszym ogrodzie, któremu hojna natury ręka tyle nadała wdzięków! Od następuiącej niedzieli, i w każde święto, iak zawsze od godz: 5 rano przychodzić będą z Królikarni *Omnibusy* P. *Godeckiego*, dla ułatwienia przeiazdki; w dnie zaś powszednie tylko po południu od 4 godziny. Cena iest tańszą iak innych o-

mnibusów Warszawskich, po złp. 1 od osoby. Można także w powszednie dni abonować Omnibusy w inne okolice o 7 wiorst od miasta, za 60 zł. dziennie, a 40 zł. na półdnia; (i wtedy po 4 konie będą zaprzęgane), względem czego zgłaszania się w Cukierni P. *Tozjo* obok poczty przyjmowane będą.— Na spacery w okolice Warszawy, można wynaiąć każdego dnia, dniem pierwej zamówione, trzy wygodne Omnibusy, oraz 3 Powozy familijne z fordekiem, pod Nr 385, na Krakows: Przedm:. *Sejdler*. — W rozpoczęciu ciągnienia 4 klas: 51 Loterji wczoraj, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Zł. 60,000 na Nr 55,044, los 10cio-częściowy wzięty w Kantorze Bluma i Jakubowskiego. Zł. 25,000 na Nr 33,904 u Kona. Zł. 6000 na Nr 38,749 u Wiemanna. Zł. 5000 na Nr 34,970 u Bluma i Jakubowskiego. Zł. 4000 na Nr 27,411 u Rozenbluma w Alexocie. Zł. 2000 na Nr 48,277 u Herzsberga w Łosicach. Po złp. 1000, na Nra: 1193, 3715, 20,690, 26,126, 29,727, 32,866, 32,974, 34,484, 46,768, 54,849, 57,616, 59,476.— Wirtuoz *Artot* (Arto), który w końcu roku zeszłego zachwycał Publiczność Warszawską swym pięknym talentem, wracaiąc z Rossji do Francji znajduie się w Warszawie, i w przyszłym tygodniu da koncert w Wielkim teatrze. Koncert JPanny *Wanin* (Wanç), zapowiedziany na iutro, odłożony do następnej niedzieli. Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po *Złem wychowaniu* JPanna *Daszkiewicz* i JP. *Karasiński*, a po *Kwakrze i Tancerce* JPani *Halpert* i JP. *Komorowski*.— Exemplarzy drukowanych i Śpiewów z opery *Pocztyljon*, z towarzyszeniem fortepjanu, nabyć można w kassach obu Teatrów, oraz w składzie muzycznym *Sennewalda*. Cena exem: opery zł. 2; Śpiewy, wyiątki z introdukcji zł. 2; Arja Magdusi zł. 2; Śpiew pocztyljona zł. 2 gr. 15; Śpiew Magdusi zł. 1; Romans o Tyrsysie zł. 1.— Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 18 do 19 gr. 20. Assyg: Ross: zł. od 186 do 186 gr. 10. Listy zastawne zł. 95; wartość kuponu zł. 1 gr. 14. Obligacje udziałowe zł. 400.

Francja. — Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 21 z. m., zajmowano się wnioskiem o otworzeniu w *Paryżu* wydziału teologji protestanckiej. — Oto iest odpowiedź Króla miana do *Ben Aracha*. „Oświadcz Pan Emirowi *Abdel Kaderowi*, iż z przyiemnością przyjmuię wyraz iego uczuć, iako też przesłane mi podarunki. Możesz Emirowi dać zapewnienie moiej życzliwości, i spodziewam się, że twoia missja iest znakiem wartości iaką zasadza na powziętych z nami stosunkach. Życzemy szczerze takowe dla niego utrzymać; lecz przekonać się musi, iż szczególniej od niego zależy utrzymać ie tak, iak są teraz. Może liczyć na naszą przychylność, iako też na naszą punktualność w dotrzymaniu wszelkich z nim zawartych układów. Spodziewamy się takichże zamiarów i z iego strony, a nie żądamy nic więcej, iak dopełnienia przyrzeczeń. Nie mógłby zjednać sobie korzystniejszych stosunków od obecnych, gdyby usiłował polepszyć ie przez naruszenie zawartych traktatów. Musi przekonać się, że przez wierne dopełnianie onych wzbogaci kraj i siebie. Handel iest dobrodziejstwem, które tylko wskutek pokoiu może się ukazać. Więc tylko przez utrzymanie pokoiu, porządku i bezpieczeństwa, które zdolnościom ludzkim udzielaią opieki, Emir będzie wstanie wynieść swój naród do stopnia narodu ukształconego.“ Następnie mówił o szczęściu iakiego doznaie Francja i rzekł: „Oświadcz Emirowi, iż wszelkiemi siłami starać się będę ułatwić mu owe wielkie zadanie do zjednania swoim kraiowcom i sobie korzyści, będących w ich mocy do osiągnienia, i mogących zapewnić tamecznym ludom długą przyszłość pokoiu i dobrego bytu.“ — Dziennik *sporów* gani postępek Ministrów w uchwaleniu redukcji renty 5cio-procentowej.— Zbiiaią wieść, iakoby gabinet franeuzki radził belgickiemu, rychło załatwić niesnaski z Hollandją względem oznaczenia granicy.— Legitymiści o-

trzymali listy z *Rzymu* donoszące o niebezpiecznem zachorowaniu Marszałka *Bourmont* (Burmą) w tejże stolicy. — Król darował na pomnik dla *Moljera* 1500 fr., a Królowa 500. — 25 z. m. panowała w *Paryżu* burza połączona z gradem.

Hiszpanja.— W prowincji biskajskiej ukazało się stronnictwo nieprzyiazne *Don Karolowi*, pod dowództwem nieiakiego *Murragaj*, którego hasłem iest *niezawisłość* i *przywileie*. Karliści bezskutecznie wyprawili przeciw niemu oddział wojska na poskromienie. Garstka *Murragaia* składa się z 400 ludzi, lecz Dowódzca posiada wiele wiadomości i charakter nieugięty; Dowódzca ten wydał odezwę do Nawarczyków, w której zwala na *Don Karola* przyczynę wojny domowej, niszczącej Hiszpanją. — Izabellistowski Jenę: *Odonell* wyruszył z S. *Sebastjanu*, aby zjednać sobie korzyści z tego rozdwoienia między Karlistami. — Rzeczą niezawodną iest, że *Aguado* wymówił się z dopełnienia przyrzeczonej pożyczki, mimo to czyni nadzieię skłonić innych kapitalistów do użyczenia summ najpotrzebniejszych do utrzymania armji Królowej. — Firmin *Jriarte* pobił Karlistów pod *Rioseko*, i zabrał im kilkaset niewolników. — Obrońcom *Saragossy* rozdano medale. — Gdy niedawno uchwalono pobór 40,000 wojska, przyrzekł P. *Williers* dostarczyć z Anglji 40,000 broni; teraz zaś oświadczył Lord *Palmerston*, że Anglja nie tylko broni ale żadnej pomocy nie udzieli Hiszpanji, za nieuiszczenie się z długów należnych byłemu korpusowi angielskiemu. — Senator *Entrena* mianowany Szefem politycznym w Madrycie, (rzecz tamże niesłychana) darował rządowi swoią pensję. — Znowu mówią o zmianie ministerstwa. Jenerał *Kordowa* ma stanąć u steru rządu. — W *Madrycie* odkryto spisek, w którym znakomite osoby były zawikłane. — Poseł franc: miał iuż odjechać do *Paryża*.

Anglja.— Gazeta *Czas* powstaie na Lorda *Palmerstona*, Ministra spraw zagranicz:, i iemu przypisuie winę, że niesnaski z Ameryką względem oznaczenia granicy na północno-wschodniej stronie Stanów zjed: ieszcze nie zostały załatwione. — Irlandczykowie obawiaią się, aby podróż Królowej do Irlandji nie stała się dla nich przyczyną znacznych kosztów. Niektóre pisma zbiiaią zupełnie pogłoskę o zamiorzeniu tej podróży. — Parlament uchwalił, aby każdemu wierzycielowi było wolno aresztować swoiego dłużnika, gdyby tenże zamyślał wyieżdżać z kraiu. — Lord *Maidstone* nalega, aby dokładano wszelkich starań do obalenia teraźniejszego ministerstwa. — Ganią postępowanie rządu, który niby dla oszczędności zniósł milicję konną, wymagaiącą miljon zł. rocznego wydatku, a z innej strony powiększył iazdę rocznym kosztem 1,600,000 zł. — Najznaczniejsze pałace zostały wynaięte za ogromne summy dla dostojnych gości, maiących przybyć na koronację. Między innemi spodziewani są: Królestwo *Belgiccy*, Xiążęta Brunświcki, Sasko-Koburgski, Oranji, i Arcy-xiążę *Karol*. — Wielka loża wolno-murska 25 z. m. obchodziła iubileusz, objęcia wielkiego mistrzostwa przez Królewicza Xięcia *Sussex*. P. *Okonel* został z listy członków tejże loży wykreślony. — P. Edward *Baines* mianowany Posłem angiels: przy dworze rossyjskim. — Spokojność w *Kanadzie* zupełnie iest przywróconą. Rząd udzielił tamecznym Gubernatorom pozwolenie ułaskawienia winowajców, ieśli ci ułaskawienia zażądaią.

Turcja.— Wice-Król *Egiptu* wyiechał z Kairu na zwiedzenie wyższego Egiptu. — *Ibrahimowi* miało się udać w Syrji poraźić powstańców i przywrócić w niej władzę Egipcjan w całej obszerności. — Ormjanka, która z szczęśliwym skutkiem leczyła starszego syna Sułtana, otrzymała od niego znaczną summę pieniędzy, pierścień dyamentowy, dom iaki sobie sama wybierze i 6,000 piastrów rocznej pensji dziedzicznej. — Przygotowania woienne nie ustaią. — 5go z. m. padał śnieg w *Stambule*. —

Pogorsza się coraz zdrowie *Ibrahima* Basy. Doktór *Klot* otrzymał rozkaz udania się z *Kairu* do Syrji. Wice-Król Egiptu darował temuż Doktorowi posiadłość, maiącą wartość 25,000 piastrów.

Rozmaitości. — Dla uczniów uniwersytetu Oxfordzkiego przepisy znacznie zaostrzono, aby ich przyzwyczaić do pilniejszego i spokojniejszego trybu życia. Nie wolno nikomu z nich bez wyraźnego pozwolenia utrzymywać konia lub służącego, ieśli nieskończył 7mioletniego kursu. Utrzymywanie psów, udział w wyścigach konnych, zakładach, poiedynkach i zabawach strzeleckich, są im zupełnie zakazane, pod karą oddalenia z uniwersytetu. — Xżna *Amalja* Saska napisała nowy dramat *Wychowaniec.* — Opera *Hugonoci* Maierbera ciągle podoba się w *Dreznie.* Dano ią raz na dochód Pani *Szreder Dewrjen*; do kompozytora napisano prośbę aby przybył do tej stolicy. — Sławna Śpiewaczka angielska Panna *Stefens* maiąca lat 44, która ostatni raz dała się słyszeć roku 1834 na uroczystości muzycznej w *Manszester*, w tych dniach zawarła ślub z Hrabią *Essex* maiącym lat 82. — Dowodzą teraz, że nie *Guttenberg*, ale Jan *Mäntelin* był wynalazcą sztuki drukarskiej, żył on roku 1447 w *Strasburgu.* (Trzeba będzie tworzyć subskrypcję na nowy pomnik.) — Urząd nadwornej praczki u Królowej *Wiktorji* zdaie się być wcale niezłym, gdyż samo pranie bielizny kosztuie rocznie 152,000 zł. Rozmaitych korzeni do potraw dla Królewskiego stołu potrzeba rocznie za 200,000 złp. Szkła i porcelany za 56,000 zł. Piwa za 120,000. Wina za 200,000. Likieru za 76,000, a Mleka za 66,000 zł. — Przyczyną febry grassuiącej teraz w *Londynie* iest pęknięcie gazometrów, woda przez to w studniach stała się niezdrową. — Na chrzcinach 5go dziecka kowala w Walji byli obecni rodzice dziecka, iego dziad i babka, prababka i pradziad, ostatni przybył nawet z dalekiej okolicy. — Krowa w gminie francuzkiej w departamencie Oazy, wydała 11 z. m. dwoie prosiąt, czyli potwory zbliżone do nich kształtem. — Urzędnik więzienia w *Paryżu* przez 3 miesiące nosił w kieszeni wyrok do aresztowania dłużnika, którego nie mógł wynaleść, teraz dopiero dowiedział się, że iest iego sąsiadem, dłużnik mieszkał o piętro niżej. Przypomina to *Lavaletta*, który w ucieczce z więzienia schronił się do domu iednego ze swoich sędziów. — Samuel *Harped* przed kilką dniami stawił się u sądu w *Londynie*, oskarżony o nieuiszczenie się z długów dochodzących 104,000 zł. i na to odrzekł, że na spłacenie napisał 5cioaktową traiedję wierszem pod tytułem *Bertrand.* Sąd go uwolnił. Winszuiemy wierzycielom, ieśli traiedja będzie wysykaną.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Suchodolski Jan Hra: z Jastrzębia; Łubiński Józ: Hra: z Pudelska; Bissing Adolf Baron z Potyczy; Rembowski Win: Dzie: z Woli Chojnaty; Gudziński Paweł Dzie: z Drążna; Netrebski Mich: Dzie:.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe 19.

TEATR WIELKI. Jutro, 2 raz *Pocztyljon.*

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro, *Adwokat. Dwie Wdowy*, i 4 raz *Jakiś Mąż lepszy.*